

Andrzej Jopkiewicz

Wprowadzenie

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 8, 7-8

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wprowadzenie

Drugi tom Prac Pedagogicznych zatytułowany „Rozwój człowieka – możliwości, bariery, wyzwania edukacyjne” jest publikacją monotematyczną. Dotyczy spojrzenia na rozwój człowieka z kilku punktów widzenia – z punktu widzenia biologii i antropomotoryki (praca Andrzeja Jopkiewicza), filozofii i pedagogiki dorosłych (rozprawy Tadeusza Dyrdy i Tadeusza Aleksandra), z punktu widzenia psychologii i pedagogiki społecznej (artykuły Wandy Dróźki, Zofii Gawliny, Mirosława Rutkowskiego i Agaty Jopkiewicz) oraz oświaty i wychowania (prace Teresy Gumuły, Stanisława Majewskiego i Krzysztofa Linowskiego).

Rozwój człowieka w ciągu całego życia jest dramatyczną historią wartą uwagi. Człowiek poznaje otaczające go środowisko, świat, kosmos, natomiast wiele zagadnień dotyczących różnych sfer rozwoju człowieka pozostaje ciągle na etapie hipotez. Można powiedzieć, że człowiek nie zna siebie, zwłaszcza fascynująca jest dynamika ludzkiego rozwoju. W ciągu siedmiu, ośmiu dekad człowiek osiąga szeroki zakres zdolności i umiejętności, od nauki chodzenia i posługiwania się mową do pełnej dojrzałości biologicznej, ukształtowania odrębnej osobowości i zrozumienia kultury w jakiej się urodził. W rozwoju osobniczym rozwija się zdolność do coraz bardziej złożonych form myślenia i uczenia się, nawiązywania znaczących relacji z innymi ludźmi i przystosowania się do wyzwań, przed jakimi stawia człowieka każde stadium cyklu życia. Zaznaczający się regres w jednych cechach np. morfofunkcjonalnych nie oznacza spadku zdolności do uczenia się, rozwoju osobowości itp. Sam wiek nie jest bowiem adekwatnym kryterium klasyfikacji etapów życia, co można łatwo zaobserwować badając długość życia w różnych kulturach.

Problemy rozwoju człowieka są niezmiernie rzadko podejmowane w polskiej literaturze pedagogicznej, zwłaszcza nie tyle w odniesieniu do dzieci i młodzieży (od urodzenia do dojrzałości) co przez całe życie. Takie podejście jest zgodne z coraz powszechniejszym poglądem na rozwój reprezentowanym przez psychologię rozwoju w ciągu życia (*lifespan developmental psychology*).

Oprócz artykułów i rozpraw wypełniających główną część pracy, zamieszczono w części drugiej recenzje i omówienia w większości prac tematycznie związanych z problematyką tego zbioru. W ostatniej części umieszczono bardzo interesującą informację o kierunku studiów pedagogicznych w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim napisaną w formie pytań i odpowiedzi. Mam nadzieję, że tom ten wzbudzi zainteresowanie Czytelników, głównie pedagogów i studentów pedagogiki, jak również kandydatów na te studia, którym problemy rozwoju człowieka są bliskie.

Kończąc pragnę przede wszystkim podziękować autorom tekstów za ich trud, a także recenzentowi prof. dr hab. Adamowi A. Zychowi za cenne wskazówki i sugestie, które wpłynęły na ostateczny kształt tego tomu. Dziękuję Panu doc. dr Tadeuszowi Dyrdzie Dziekanowi Wydziału Pedagogicznego i Panu mgr inż. Józefowi Tyburczemu Dyrektorowi administracyjnemu za inspiracje i pomoc w realizacji tego projektu.

Andrzej Jopkiewicz